

Městský úřad Ústí nad Orlicí
kancelář tajemníka

OMEZENÍ SVÉPRÁVNOSTI VE VÝKONU VOLEBNÍHO PRÁVA

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky

V roce 2014 došlo ke změně v souvislosti se zbavením způsobilosti občana k právním úkonům, jenž bylo nahrazeno institutem "omezení svéprávnosti". V oblasti voleb se jedná o tzv. omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva, tedy o právní **překážku bránící voliči hlasovat ve volbách nebo být volen**. Případné omezení volebního práva je možné, pouze pokud tak rozhodl soud, a to výslovně výrokem soudního rozhodnutí. Je přitom věcí soudu, nikoli volebního zákona nebo dokonce volebních orgánů, posoudit, zda u konkrétního člověka existují důvody pro omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva spočívající v tom, že by realizace tohoto práva mohla být tomuto člověku k újmě.

Soud se musí před případným omezením svéprávnosti zvlášť důsledně zabývat otázkou realizace ústavně zaručených práv a svobod, tedy i volebním právem. Musí posoudit všechny relevantní skutečnosti a případně o něm rozhodnout výslovně, tj. **omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva musí být uvedeno přímo ve výroku rozsudku**. Nepostačuje, pokud by soud pouze v odůvodnění svého rozhodnutí vedl úvahy o tom, že posuzovaná osoba není schopna posoudit smysl a účel voleb (tato skutečnost zjevně neobstojí před občanským zákoníkem ani jako samotné zdůvodnění omezení svéprávnosti). I v případě práva volit či práva být volen soud musí naplnit zákonné podmínky pro omezení svéprávnosti.

Omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva, jako překážku bránící voliči hlasovat, musí obecní úřad v místě trvalého pobytu voliče zaznamenat do stálého seznamu voličů. Překážka je pak uvedena i ve výpisu ze seznamu voličů, kterou obdrží okrsková volební komise ve dnech voleb. Tím je zajištěno, že voliči nebude umožněno hlasovat. Obecní úřady by tedy měly být informovány o překážce. Nicméně jak se v praxi ukazuje, v některých případech tomu tak není a obecní úřad nemusí mít vždy k dispozici aktuální informace. **Ministerstvo vnitra České republiky proto doporučuje občanům a případně opatrovníkům kontaktovat před konáním voleb obecní úřad s žádostí o kontrolu údajů o voliči v seznamu voličů a v případě nesrovnalostí o nápravu.**

Zpracovala: Bc. Radomíra Hájková, kancelář tajemníka

adresa: Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 111
fax: +420 465 525 563

IČ: 00279676 **DIČ:** CZ00279676
email: podatelna@muuo.cz
web: <http://www.ustinadorlici.cz>

bankovní spojení:
KB Ústí nad Orlicí, č.ú.: 19-420611/0100
ID datové schránky: bxcbwmg